אמר להו רב פפא אי מפקדון גמרי לה רבגן דכולי עלמא לא פליגי דדון מינה

ומינה אלא היינו מעמא דרבנן •דמייתו לה

חייב בעדות כדכתיב (ויקרא ה)

ושמעה קול אלה מפי עלמו מבעיא:

לאו דגמרי לה מעדות. דהא בפקדון

אשר ישבע עליו לשקר כתיב (שם)

משמע מפי עלמו והכא ליכא למידן

ק"ו דודאי מושבע מפי עלמו חמור

ממושבע מפי אחרים אלא מגזירה

שוה גמרי לה מעדות ומדחייב בבית

דין ושלא בבית דין אלמא דון מינה ואוקי באתרה סבירא להו מאחר

שהבחת מפי חחרים לכלל שבועת

הפקדון העמידהו בתורת שבועת

הפקדון שאין שבועה בב"ד מפורש

בה: מההיא אין. מההיא ודאי

שמעינן להו לרבנן דון מינה ואוקי

באתרה אבל מההיא פלוגתא לא הוה

שמעינן ליה: בכולן נחמר ונעלם.

בכל הכתובים בקרבן עולה ויורד

כגון שבועת ביטוי וטומאת מקדש

נאמר ונעלם [ויקרא ה]: וכאן. בשבועת

העדות לא נאמר: לימא תנינא לדרב

כהנת ורב חסי. דהיכת דקבור

לישבע באמת אינו חייב ואמאי

איסתפקא להו דאינטריך רב למימר להו לבך אנסך: אע"ג דמנן. האי

גבי עדות אילטריך רב למימר נמי

גבי בטוי: שגגה כל דהו. ואפי׳

אנוס בלבו ניחייב: בותבר' או

שחמרו לו. בלח שבועה חין חנו יודעין

לך עדות ואמר להם משביעני עליכם

שיהא אמת מה שאמרתם ואמרו אמן

חייבין אבל אם שתקו אחר השבועה

אין כאן קבלת שבועה: וכאו לב"ד

והודו פטורין. ואפילו כפרו חוץ

לב"ד על כל שבועה שאין כפירה חוץ

לב"ד כדמפרש בגמרא [לב.]: כפרו.

בבית דין חייבין על כל אחת ואחת

דכפירה אכולה קיימא וילפינן מקרא

והיה כי יאשם לאחת מאלה (ויקרא ה)

לחייב על כל אחת ואחת [לב.]: מה טעם.

אין חייבין אלא אחת אפילו שתקו

וכפרו לבסוף ולא אמרינן כפירה

קיימה הכולהו: הוחיל וחין יכולין

לחזור ולהודות. אילו כפרו בראשונה

הואיל ובב"ד הם שוב לא היו ראוין

להעיד שכבר הגידו שאינן יודעין לו

עדות ושוב אינו חוזר ומגיד הלכך אע"ג

דלא כפרו אלא לבסוף כל השבועות היו

לבטלה חוץ מן הראשונה שאם " שתקו

בראשונה כפירה היא שוב אינן ראוים

להשביען ואם אינה כפירה הרי

מושבעין ועומדין ומה זה שבועה על שבועה ועל כרחך כי כתב לאחת

לחייב על כל אחת ואחת אשבועה חוץ

לב"ד וכפרו בב"ד כתב דשבועות

דחון לב"ד שהיה משביען שיבוחו

לב"ד ויעידו לא יצאו לבטלה וראויות

לחלק שהרי אפי׳ כפרו שם בראשונה

דבירתי לה בק"ו בו'. ומפקדון לא בעי למילף דאי במה מלינו איכא למיפרך שכן נוהג באנשים ובנשים ור"מ גמר לה מג"ש דתחטא תחטא כרבי שמעון לקמן בפירקין (דף לד.): מההיא אין. פיי יש להוכים מההיא דלרבנן אית להו דון מינה

ואוקי באתרה אבל לר׳ מאיר דאית ליה דון מינה ומינה אין להוכיח מההיא אלא מהך דהכא דההיא איכא למימר דטעמא דר"מ משום דיליף פקדון בק"ו מעדות שלא עשה בו נשים כחנשים וחייב בו בין מפי עלמו בין מפי אחרים פקדון לכ"ש ודיו לבא מן הדין להיות כנדון מה עדות מפי אחרים דוקא בב"ד אף פקדון כך וליכא למימר שבועת בטוי תוכיח שעשה בו נשים כאנשים ופטר בו מושבע מפי אחרים דמה לשבועת בטוי שכן לא עשה בו מזיד כשוגג דכתיב ביה ונעלם ואי לא הוה ביה פירכא הוה אמינא דשבועת בטוי גופיה נילף מקל וחומר מעדות

ואין חייבין על שגגתה גרידתא. פי׳ בקונטרס בריש פירקין ששכחו העדות ואם תאמר תיפוה ליה דבקושטא קמשתבעי וי"ל כגון דאמרי שבועה שלא ידענו או לא ראינו לך שום עדות וא"ת אכתי מה שייך הא לדרב כהנא ורב אסי דלמא הכא היינו טעמא לפי שאינן ראוים להעיד והוו להו כהרובים או פסולים וי"ל דלא דמי דאינהו נפקי מוהוא עד כדפירש בקונטרס בריש פרקא דמשמע והוא ראוי להעיד אבל הכא קרינן בהו והוא עד דראוין להעיד אם היו זוכרין ועוד יש לומר שגגתה גרידתא שסבורים שמותרים לגמרי לישבע לשקר:

לחייבו מושבע מפי אחרים:

משביע אני עליכם ואמרו אמן. אליבא דר"מ אתי דחייב חוץ לב"ד במושבע מפי עלמו ולכך אילטריך למיתני ואמרו אמן דהוי כמוליא שבועה מפיו ותנא כל עניני מושבע מפי עלמו דאי לרבנן איירי בב"ד למה לי ואמרו אמן דהוי כמוליא שבועה מפיו תיפוק ליה דאפי' מפי אחרים חייב א"נ אתי אפי׳ כרבנן ונקט ואמרו אמן כדי לקלר וה"ה אם אמרו אח"כ אין אנו יודעים לך עדות וסיפא נמי דקתני השביע עליהם ה' פעמים חוץ לב"ד כו׳ אתיא נמי כרבנן דלרבנן נמי לא בעינן שבועה בב"ד אלא הכפירה דאהגדה דוקא קפיד קרא דלהוי במקום הראוי להגדה והשתא ניחא דבגמ' משמע דהא דדרשינן מלאחת לחייב על כל אחת ואחת דע"כ מיבעי ליה למידרשה ואתי נמי לרבגן:

בקל וחומר ומה מפי אחרים חייב מפי עצמו לא כל שכן ומדמייתו לה מקל וחומר דיו לבא מן הדין להיות כנדון מה מושבע מפי אחרים בב"ד אין שלא בב"ד לא אף מושבע מפי עצמו בפני ב"ד אין שלא בפני ב"ד לא אמרו ליה רבנן לרב פפא מי מצית אמרת דלאו בדון מינה ומינה פליגי יוהתנן גבי פקדון שבועת הפקדון נוהגת באנשים ובנשים ברחוקין ובקרובין בכשרין ובפסולין בפני ב"ד ושלא בפני ב"ד מפי עצמו ומפי אחרים אינו חייב עד שיכפור בו בב"ד דברי ר"מ וחכ"א בין מפי עצמו ובין מפי אחרים כיון שכפר בו חייב מושבע מפי אחרים בפקדון מנא להו לרבגן דחייב לאו דגמרי לה מעדות ושמע מינה בדוז מינה ומינה פליגי מההיא אין מהא ליכא למשמע מינה: וחייבין על זרון השבועה: מנהני מילִי ידתנו רבגן בכולן נאמר בהן ונעלם וכאן לא נאמר בה ונעלם "לחייב על המזיד כשונג: ועל שגגתה עם זרון העדות: ה"ד שגגתה עם זרון העדות א"ר יהודה אמר רב בבאומר יודע אני ששבועה זו אסורה אבל איני יודע אם חייבין עליה קרבן אם לא: יואין חייבין על שגגתה גרידתא: לימא תנינא סלדרב כהנא ודרב אםי לא אע"ג דתנן איצטריך ס"ד אמינא הכא הוא דלא כתיב ונעלם דבעינן שוגג דומיא דמזיד אבל התם דכתיב יונעלם אפילו שגגתה כל דהו קמ"ל: מתני" ישבועת העדות כיצד אמר לשנים בואו והעידוני שבועה שאין אנו יודעין לך עדות או שאמרו לו אין אנו יודעין לך עדות משביע אני עליכם ואמרו אמן הרי אלו חייבין השביע עליהם חמש פעמים חוץ לב"ד ובאו לב"ד והודו פמורין יכפרו חייבין על כל אחת ואחת יהשביע עליהן ה' פעמים בפני ב"ד וכפרו אינן חייבין אלא אחת אר"ש מה מעם יהואיל ואינם יכולין לחזור ולהודות מכפרו שניהן כאחד שניהן חייבין בזה אחר זה הראשון חייב והשני פטור יכפר אחד והודה אחד הכופר חייב יהיו שתי כיתי עדים כפרה הראשונה ואח"כ כפרה השניה חייבות מפני שהעדות יכולה שתיהן להתקיים בשתיהן: גמ' אמר שמואל לראוהו שרץ אחריהן אמרו לו מה אתה

רץ אחרינו שבועה שאין אנו יודעין לך עדות פמורין עד שישמעו מפיו מאי קא משמע לן תנינא יישילח ביד עבדו או שאמר להן הנתבע משביע אני עליכם שאם אתם יודעין לו עדות שתבואו ותעידוהו הרי אלו פטורים

היה ראוי לחזור ולהשביען: **כפרו שניהן כאחת.** בתוך כדי דבור: **הראשון חייב.** אבל השני פטור שכיון שכפר הראשון שוב אין עד יחידי ראוי להגיד: גמ" עד שישמעו מפיו. בואו והעידוני: שילה כיד עבדו. התובע השביען ביד עבדו: שאם אתם יודעין לו עדות. לבעל דינו:

 d) (qaq pp (1:, z) criala
a. [(du't co: (qaq (o.], z) [(du't ci:], r) (du't ci:]
[[13"(], d) (qaq pp (1., z) [(dqaq (o.], z) a"d)
b. [(dqaq (o.], z) a"d) אמר להו רב פפא אי מפקדון. הוו מייתי רבנן מפי עלמו לשבועת העדות הוו מחייבי ליה אפילו שלא בבית דין כי התם דלכולי עלמא דון מינה ומינה אית לן והאי דלא מחייבו אלא בבית דין משום דלאו בגזירה שוה משבועת הפקדון גמרי לה אלא משבועת העדות גופה שתיקתו, מקל וחומר מה מושבע מפי אחרים

תורה אור השלם ו. או נפש כי תשבע לבטא בשפתים להרע יְבָּשַּׁא בִּשְּפָתִים קְהַרע או לְהַיִּטִיב לְכֹל אֲשֶׁר יָבָּטָא הָאָדָם בִּשְׁבֻּעָה וְנָצֶלִם מִשָּׁנוּ וְהוּא יָדָע וְאָשֵׁם לְאָחָת מֵאֵלָה:

גליון הש"ם גמ' דמייתו לה בק"ו. עי' מכות דף יד ע"ל בחי' הריטצ"ל ד"ה והלל דברים

מוסף רש"י

ובקרובין. שנעל הפקדון קרוב לזה שהפקדון אנלו (לקמן לו:). ושלא בפני אם מפיו נשבע שהוליא שבועה מפיו, או שענה אמן אחר שבועה ואח"כ הודה חייב קרבן, דכתיב וכחש בעמיתו כל דהו (שם). ומפי אחרים. שלא ענה אמן, כגון משביעני עליך שתחזיר לי פקדוני ואמר אין לך בידי, אינו חייב עד שיכפור מפי אחרים בפקדון לא . כתיב. ומשבועת נמריט ליה, וסבירא ליה לר"מ דון מינה ומינה, יהתס נכ"ל (שם). וחכ"א בין נהפי עצמו כוי. דסבירי להו דון מינה ואוקי באתרה (שם). בכולן באמרה המביחין עולה שבחותה פרשה, בטוי. דכתיבי בהו שבועת **כעלות** ורריחוח מ ורנוי"ז

לא א מיי׳ פ״א מהלי שבועות הלי יב סמג

לאון רמא: לב ב ג מיי שם הלי יג: לג ד מיי שם הלי יב סמג : 55

ב ופ"י שם הל' טו סמג : סב

שם: לה ז ח מיי שם הלי ית: לז ני מיי שם הלי יג: לז ני מיי שם הלי יד: לח כ מיי שם הלי טו: למ ל מ מיי שם פ"ע הלכה ז:

רבינו חננאל

ודחי רב פפא ואמר רבנן בק"ו מייתו לה למושבע -י מפי עצמו. ומה מושבע מפי אחרים חייב כדכתיב ושמעה קול אלה מושבע מפי עצמו לא כל שכן: ואמרו ליה רבנן לרב פפא אי הכי מושבע גבי פקדון אי הכי מושבע גבי פקרון מפי אחרים לרבנן דאמרי בין מפי עצמו בין מפי בן בוב כביי בן בוב אחרים כיון שכפר בו חייב. מנא להו שבועה מפי אחרים בפקדון והא וכחש כתיב מפי עצמו לאו דגמרי לה מעדות ובדון מינה [ומינה] פליגי. אמר להו איז. מההיא . מתניתי' שמעינן לה אבל מהא מתני׳ לא: מתני' וחייבין על זדון השבועה כו׳. פי׳ וחייבין קרבן בשבועת העדות במזיד מדלא כתיב כשוגג בשבועת העדות ונעלם. וחייבן על שגגת השבועה שנעלם שהמועל בשבועת העדות חייב קרבן. אבל זכור העדות וכופר בה בזדון. ומה הן חייבין בזדון שבועת העדות קרבן עולה ויורד ואין חייבין על שגגתה. כלומר כיון שנעלמה ממנו עיקר העדות. אע"פ שיודע כי הנשבע לשקר חייב בכאן פטור הוא מפני כי אנוס הוא לפיכך אינו חייב: לימא תנינא לדרב כהנא ורב אסי שנעלמה מאחד מהז שמעתא דרב ונשבע מהן שמעות דוב השבע ונמצא חילוף מה שאמר. ואמר לו רב אנוס אתה לבר אנסד שעמד בדעתר דמי דלמא הכא בשבועת והעדותו הוא דפטר דלא כתיב בנעלם א בשבועת בטוי דכתיב בה בשבועת בטוי וכתיב בת חיוב קרבן בנעלם אימא אפילו כי האי גוונא אע״ג :דהוא אנוס מיחייב קמ"ל מקום שנאמר חטא בתורה סתם אתה תופס הזדון כשגגה עד שיודיעך הכתוב שהיא שגגה: מתני' שבועת העדות בותר שבועות העודה כיצד אמר לעדים בואו והעידוני שבועה שאין אנו יודעין לך עדות או השביעם התובע ואמרו אמן חייבין פירוש כשהן מזידין בשבועה ובעדות או מזיד בעדות ושוגג בשבועה שאינו יודע שהנשבע לשקר חייב קרבן: אמר שמואל ראוהו שמטייל אחריהן אמרו לו